

Úvěrní spolek záložna v Přerově

Nejstarší peněžní ústav přerovský, ÚVĚRNÍ SPOLEK ZÁLOŽNA V PŘEROVĚ, byla založena dne 13. ledna 1861 sedmnácti přerovskými občany za vedení Cyrila Vítěze. Je to nejstarší záložna na Moravě vůbec, jež dala takto podnět k zakládání dalších záložen moravskoslezských, jejichž síť jest dnes tak rozvětvena. Její počátky byly velice slibné, ač její vývoj byl zabrzděn válkou roku 1866 a pak trpěla mnoho roku 1870, kdy dolehly zejména na moravské záložny známé persekuce se strany Vídně, která rozpustila několik větších záložen ve střední Moravě. Nicméně záložna přerovská obstála v tomto těžkém boji čestně a po vydání společenstevního zákona v r. 1873 začala se velmi živě zúčastňovati veřejného hospodářského i kulturního života v Přerově a celém okrese. Zakladatelé záložny, většinou prostí živnostníci, věru netušili, k jaké výši se jejich dílo během několika desetiletí povznese: že vyšine se k mohutnému činiteli a ochránci zemědělství, obchodu, řemesel i průmyslu a že v zápase kulturního snažení stane se vlivuplnou protektorkou spolkového a městského života, směřujícího k oblažující vzájemnosti a společenské dokonalosti. Podporou záložny vedle Čtenářského spolku a hudebního spolku Přerubu povstal: Sokol, Vlasta, Spolek divadelní, hasičů, okrašlovací a jiné. Tato štědrost a láska záložny k věci národního pokroku zůstanou zapsány hluboko a trvale i v dějinách města Přerova, neboť kulturní a sociální obrození jeho vděčí jim svou ochranu a posilu.

Budova Úvěrního spolku záložna

O rozsáhlosti působení Úvěrního spolku na poli kulturním a hospodářském daly by se sepsati celé velké dějiny. Přirozeně nejpłodnější jest činnost jeho na poli hospodářském: zde vykonal dílo nejúčinnější, na které s pýchou může dnes pohlížeti. Za pomoci této záložny vyrostly nové živnosti a obchody, zakupovány byly rolnické usedlosti a pozemky, postaveno sta a sta rodinných domků i domů velkých, jejím přičiněním byly posíleny závody výrobní a místní průmysl, podpořena byla obec města Přerova a okres levnými půjčkami pro nejrůznější podnikání, byl postaven Městský dům, sama postavila si pak svoji dnešní reprezentační záloženskou budovu proti kostelu a konečně tisíce a tisíce střídalů naučilo se u ní spořiti a vážiti si těžce vydělaných peněz, které Úvěrní spolek vždýcky tak úzkostlivě střeží a opatruje.

Zapomenutý Přerov

Správní rada s úřednictvem Úvěrního spolku záložna

Rozmach Úvěrního spolku nejlépe dotvrdí obchodní výsledky jeho působení:

<i>Období</i>	<i>Počet členů</i>	<i>Fondy</i>	<i>Vklady</i>	<i>Půjčky</i>	<i>Obrat</i>
<i>1. ledna 1862</i>	<i>63</i>	<i>193.-</i>	<i>669.-</i>	<i>1.450.-</i>	<i>2.940.-</i>
<i>1. ledna 1882</i>	<i>493</i>	<i>34.000.-</i>	<i>838.000.-</i>	<i>937.000.-</i>	<i>3,166.000.-</i>
<i>1. ledna 1902</i>	<i>759</i>	<i>159.000.-</i>	<i>2,677.000.-</i>	<i>2,494.000.-</i>	<i>4,425.000.-</i>
<i>1. ledna 1912</i>	<i>1005</i>	<i>185.000.-</i>	<i>3,910.000.-</i>	<i>4,688.000.-</i>	<i>38,878.000.-</i>
<i>1. ledna 1922</i>	<i>1242</i>	<i>189.000.-</i>	<i>11,635.000.-</i>	<i>9,006.000.-</i>	<i>104,964.000.-</i>
<i>1. ledna 1932</i>	<i>1961</i>	<i>1,810.000.-</i>	<i>39,551.000.-</i>	<i>33,015.000.-</i>	<i>255,147.000.-</i>

Dnes stojí v čele Úvěrního spolku tito funkcionáři:

Předseda Vojtěch Netopil, členové výboru: Antonín Janovský, Pavel Hon, Emanuel Klaus, Jindřich Stratil, Josef Široký, Vojtěch Tšpon, revisoři: Leopold Ratiborský a Jan Uhlíř. S nimi spolupracují úředníci: ředitel Jan Jirka, vrchní účetní Václav Mokošin, Josef Škach, Vincenc Kubis, Jaroslav Sekera, Frant. Ondrouch, Stan. Kvasnička, Jan Hammer, Ladislav Váňa.

Je jisto, že Úvěrní spolek vykonával poctivě od prvních chvil svého založení až do dneška svoje hospodářské poslání a že nejenom byla splněna všechna krásná očekávání, jež před 72 lety vnášeli do podniku jeho zakladatelé, nýbrž že i předstíženy jsou dávné tužby těchto zakladatelů, kteří přáli si viděti v záložně všestrannou podporu všech spoluobčanů.

Úvěrní spolek záložna Přerovská může bezesporně a s uspokojením, jakož i s oprávněnou hrdostí popatřiti na svoji dosavadní činnost a může se upřímně těšiti z vědomí poctivě vykonané práce a vynaložené péle i z jejich výsledků.

Zapomenutý Přerov

U vědomí, že konal a koná svědomitě svoje poslání, bude Úvěrní spolek jistě i v letech budoucích pracovati pro dobro celého okresu a města, a veden obezřetnou správou, čerpající ze zkušeností a poznatků za 72 roky svého trvání, bude jistě i nadále plniti šlechetné úkoly: podporovati spořivost i pomáhati ke vzrůstu a rozšíření práce, k blahobytu a k všeobecnému štěstí svých spoluobčanů.

Zdroj: Přerovsko-Kojetínsko (1933)